

המחלקה לניכויים ומילות
ת.ד. 1170 טלפון 02-6559559
ירושלים, פקס: 02-6559498

ט"ו שבט תשס"ד
07 פברואר 2004

מספרנו: 2446504

אל
המעבידים ולשכות השירות

הנדון: דברי הסבר ללוח הניכויים – ינואר 2004

מוגשים בזה דברי הסבר ללוח הניכויים לשנת 2004:

1. שיעורי המס, תקרות ההכנסה וההנחות הסוציאליות

סעיף 121 תוקן בחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל, ושיעורי המס ליחיד ותקרות ההכנסה לשנת 2004, נקבעו בהוראת שעה לשנה זו. הסעיף תוקן פעם נוספת והתיקון אושר ביום 28.1.2004.

להלן תקרות ההכנסה החודשיות המתואמות:

<u>שיעור המס</u>	<u>סכום לחודש</u>	<u>סכום מצטבר</u>
10%	3,150	3,150
17%	980	4,130
27%	6,910	11,040
30%	11,040	11,040 על הכנסה שאינה מיגיעה אישית
43%	8,670	19,710
45%	14,430	34,140
49%	מכל שקל נוסף	מכל שקל נוסף

תקרות ההכנסה נקודות הזיכוי וההנחות הסוציאליות עודכנו על פי סעיף 120ב' בשיעור המדד השלילי (1.96%).

2. גיל פרישה

בחוק גיל פרישה אשר פורסם ביום 18.1.2004 בספר החוקים שמספרו 1919 ובחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס"ד – 2004, אשר פורסם ביום 18.1.2004 בספר החוקים שמספרו 1920, נכללו תיקונים לפקודת מס הכנסה (135 ו-136 בהתאמה) שעניינם העלאת גיל הפרישה.

העלאת גיל הפרישה הנה הדרגתית, וכבעבר גיל הפרישה אינו אחיד ומשתנה מסעיף לסעיף.

ההשלכות המרכזיות של העלאת גיל הפרישה בכל הקשור למיסוי הישיר היא דחית הזכאות לפטור ממס על קיצבה מזכה, על הפטור ממס בעת משיכת כספי קרנות ההשתלמות, הפרשי ההצמדה והרווחים בקופ"ג והפטור ממס מריבית לגימלאים. התיקונים כוללים גם הקטנה עתידית והדרגתית של הפטור ממס על היוון לכוחות הבטחון.

להלן השפעת השינויים בחקיקה על הטבות המס בגין גיל פרישה לשנת 2004:

א י ש ה		ג ב ר		הנושא	
גיל מזכה	תקופת לידה	גיל מזכה	תקופת לידה	גיל קובע להטבות	
60 4 ו- 60 חודשים	ילידת עד וכולל מרץ 1944 ילידת 4-8/1944	65 4 ו- 65 חודשים	יליד עד וכולל מרץ 1939 יליד 4-8/1939	גיל פרישה	1. משיכה של שכיר מקרן השתלמות (סעיף 9(א16)(א))
[יליד 9/1939 ואילך וילידת 9/1944 ואילך אינם מגיעים לגיל פרישה בשנת 2004]					
60 4 ו- 60 חודשים	ילידת עד וכולל מרץ 1944 ילידת 4-8/1944	65 4 ו- 65 חודשים	יליד עד וכולל מרץ 1939 יליד 4-8/1939	גיל פרישה	2. משיכה של עצמאי מקרן השתלמות (סעיף 9(ב16)(א))
60	ילידת עד וכולל 12/1944	60	יליד עד וכולל 12/1944	גיל זכאות	3. הפרשי הצמדה ורווחים בקופ"ג לעצמאים (סעיף 9(א18))
4. פטור על קיצבה מזכה (35%) (סעיף 9(א16))					
55		60		גיל פרישה (בנוסחו לפני 1.4.2004)	4.1. בחודשים ינואר מרץ בלבד
60 4 ו- 60 חודשים	ילידת עד וכולל מרץ 1944 ילידת 4-8/1944	65 4 ו- 65 חודשים	יליד עד וכולל מרץ 1939 יליד 4-8/1939	גיל פרישה	4.2. מאפריל 2004
60	מלאו לה 60 שנה עד 12/1944	60	מלאו לו 60 שנה עד 12/1944		5. פטור על קיצבה מוכרת (35%) (סעיף 9(ב1) – חדש)
65 4 ו- 65 חודשים	יחידה – ילידת עד וכולל מרץ 1939 ילידת 4-8/1939 זוג כנ"ל	65 4 ו- 65 חודשים	יחיד – יליד עד וכולל מרץ 1939 יליד 4-8/1939 זוג כנ"ל	גיל פרישת חובה	6. פטור על ריבית לפי גיל (סעיף 125(ג))
65	ילידת 9-12/1939	65	יליד 9-12/1939		זכאי/ת לפטור בחודשים ינואר – מרץ 2004 בלבד
60 4 ו- 60 חודשים	ילידת עד וכולל מרץ 1944 ילידת 4-8/1944	65 4 ו- 65 חודשים	יליד עד וכולל מרץ 1939 יליד 4-8/1939	גיל פרישה	7. פטור על ריבית מזכה לפי (סעיף 125(35%))
60	ילידת 9-12/1944	65	יליד 9-12/1939		זכאי/ת לפטור בחודשים ינואר – מרץ 2004 בלבד

שינויים נוספים בסעיף 9א(א) – תיקון 135

<u>ה נושא</u>	<u>הזכאות לפטור לקיצבה מזכה (35%)</u>	<u>ה ע ר ו ת</u>
8. פרישה על פי דין	בוטלה החל מיום 1.1.2004	
9. למי שעברו 25 שנים לאישה ו-30 שנים לגבר מהשנה האשונה בעדה משולמת קיצבה	בוטלה החל מיום 1.1.2004	
10. כוחות הביטחון אשר לא הגיעו לגיל פרישה בנוסחו החדש* בין אם הייתה להם הכנסה לפי 2(1) או 2(2) ובין אם לאו	בוטלה החל מיום 1.1.2004	אישה מגיל 55 ומעלה וגבר מגיל 60 ומעלה זכאים לפטור לחודשים ינואר – מרץ 2004 גם אם לא הגיעו לגיל פרישה בנוסחו החדש*
11. אישה מגיל 55 ומעלה וגבר מגיל 60 ומעלה	בוטלה זכאותם לפטור עד הגיעם לגיל פרישה בנוסחו החדש* מיום 1.4.2004	אישה מגיל 55 ומעלה וגבר מגיל 60 ומעלה זכאים לפטור לחודשים ינואר – מרץ 2004 גם אם לא הגיעו לגיל פרישה בנוסחו החדש*

הנחות על פי ישוב מגורים

3. בשנת 2004 זכאים להנחות במס תושבי הישובים המפורטים בסעיף 11 לפקודה, תושבי הישובים המנויים בתוספת לפקודה (סעיף 11), וחילים כהגדרתם בסעיף 11.

רשימת הישובים המזכים, שיעורי הזיכוי והתקרות מצויה בחלקו האחרון של לוח הניכויים ופורסמה בנפרד באינטרנט במסמך שמספרו 2445804.

עובד שהמציא בשנת 2003 אישור תושבות בישוב מזכה על גבי טופס 1312/א ולא שינה ממועד אישור תושבותו את ישוב מגוריו, וממשיך לעבוד אצל אותם מעבידים פטור מהגשת אישור תושבות חדש לשנת 2004.

שווי השימוש ברכב צמוד

4.

4.1. תקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב) תוקנו וחלו בהן השינויים הבאים:

4.1.1. שווי השימוש יעודכן אחת לשנה ולא באופן רבעוני. הסכומים יתואמו באחד בינואר בכל שנת מס.

4.1.2. התוספת לתקנות העיקריות הוחלפה ובמקומה באה תוספת (תקנה 2) הכוללת 7 קבוצות מחיר במקום 6 הקבוצות שהיו קיימות עד לשינוי.

* גיל פרישה בנוסחו החדש – ראו סעיף 1 ללוח.

4.1.3. תחולת התיקון בתקנות, למעט לגבי רכבים השייכים לקבוצת מחיר 3 ששנת יצורם עד וכולל 2004, היא מיום 1.1.2004. תחולת התיקון לגבי רכבים השייכים לקבוצת מחיר 3 ששנת יצורם עד וכולל 2004 היא מיום 1.1.2006.

4.1.4. נקבעה בתקנות הוראת מעבר, על פיה שווי השימוש לרכבים מקבוצת מחיר 3 ששנת יצורם עד וכולל 2004 יהיה 1,480 ₪ בשנות המס 2004 ו-2005. הסכום יתואם בתחילת כל שנה.

4.2. שווי השימוש ברכב צמוד בשנת המס 2004	
שווי בש"ח לחודש	קבוצת מחיר
930	1
980	2
1,280	3 רכבים ששנת יצורם 2005
1,480	רכבים ששנת יצורם עד וכולל 2004
1,570	4
2,320	5
3,010	6
3,860	7

4.3. תהליך ההמרה ימשך בכל שנת 2004. רישיונות רכב חדשים אשר יונפקו מיום 1.1.2004 יותאמו לקבוצות המחיר החדשות. רכבים שרישיונם טרם חודש הנושאים את קבוצות המחיר הישנות, ושווי השימוש יהיה על פי טבלת ההמרה שבסעיף 4.3.2.

4.3.1. רכבים להם קבוצת מחיר חדשה הם:
 - רכבים שתאריך ההדפסה של רישיונם הוא מיום 31.12.2003

- רכבים שתוקף רישיונם הוא לפחות עד 1.1.2005.

המשתמשים ברכבים אלה יחויבו בשווי שימוש על פי קבוצת המחיר המצוינת ברישיון הרכב ומפורט בסעיף 4.2 להוראה זו.

4.3.2. המשתמשים ברכבים שברישינום קבוצת מחיר ישנה יחויבו בשווי שימוש על פי טבלת ההמרה הבאה:

קבוצות 1 ו-2 יחויבו לפי קבוצות המחיר המופיעות בטבלה שבסעיף 4.2.

קבוצת מחיר 3 – יחויבו בשווי שימוש של 1,480 ₪ (רכבים עד וכולל שנת ייצור 2004).

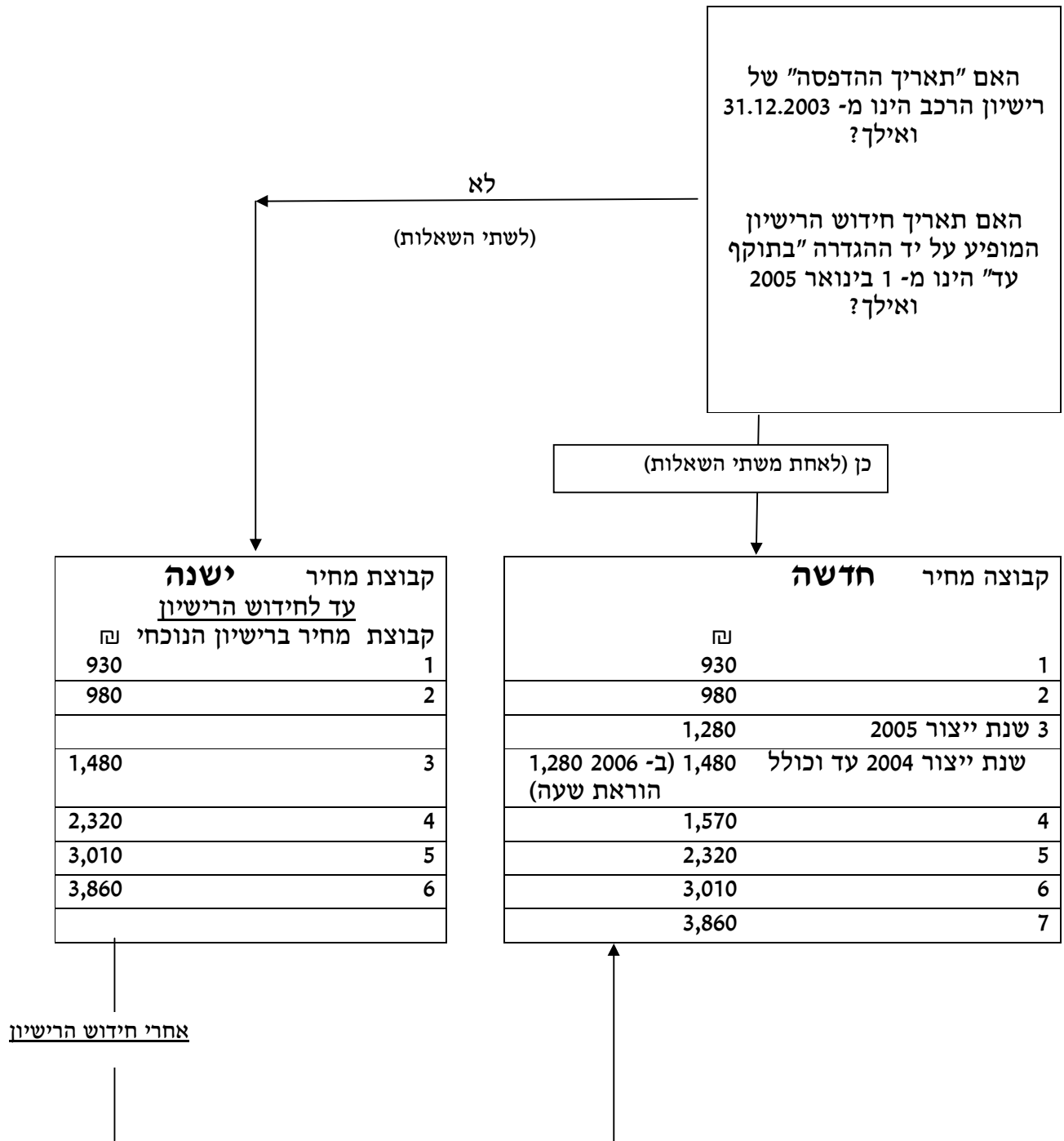
קבוצת מחיר 4 – יחויבו בשווי שימוש לפי קבוצה 5

קבוצת מחיר 5 – יחויבו בשווי שימוש לפי קבוצה 6

קבוצת מחיר 6 – יחויבו בשווי שימוש לפי קבוצה 7

האמור לגבי רכבים אלה עולה במקובץ מתקנות מס הכנסה (שווי השימוש ברכב)(תיקון), התשס"ד – 2004 אשר פורסמו בקובץ התקנות שמספרו 6287, ומתקנות התעבורה (תיקון מס' 2), התשס"ד 2003, אשר פורסם בקובץ התקנות 6279.

4.4. לנוחות המשתמשים מצורף תרשים זרימה:

.5

בחירות למועצות האזוריות והוועדים המקומיים

5.1. ביום 27.1.2004 התקיימו הבחירות לראשי הרשויות האזוריות, לחברי מועצות הרשויות האזוריות ולועדים המקומיים בישובים.

בחירות חוזרות, התקיימו ביום 10.2.2004.

5.2. חוק מיסוי תשלומים בתקופת בחירות, התשנ"ו – 1996 תוקן והוחל באופן חלקי גם על הבחירות למועצות האזוריות, הועדים המקומיים וראשי המועצות האזוריות אך לא על כל המשלמים תשלומים בבחירות אלה.

משלמים עליהם חלה ההרחבה הם:

- מפלגה כהגדרתה בחוק המפלגות (חבר בני אדם שהתאגד כדי לקדם בדרך חוקית מטרות מדיניות או חברתיות ולהביא לייצוגם בכנסת ע"י נבחרים).

- רשות הממונה על פי דין על ביצוע הבחירות.

- מועמד לראש מועצה אזורית לפי חוק בחירת ראש מועצה אזורית.

חוק המיסוי המיוחד לא חל איפוא על משלמים שהם סיעת אם, או רשימות שאינן מפלגות.

5.3. תחולת התיקון בחוק מיום פרסומו (ה-6.8.2003).

5.4. ההנחיות מפורטות בהוראת הביצוע 17/2003 יחולו, אם כן, גם על בחירות אלה ובכפוף למיגבלות בסעיף 2.

.6

חישוב נפרד

א. חברי קיבוץ

סעיף 57 לפקודה תוקן בתיקון 136 (חוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה) התשס"ד 2004)) ונוסף סעיף קטן (ב) על פיו רשאי הקיבוץ לתבוע כי ייעשה חישוב נפרד על הכנסתו החייבת, לאחר שחולקה בין חבריו, ובלבד שיתקיימו תנאים מיוחדים.

שר האוצר רשאי באישור ועדת הכספים לקבוע תנאים ותיאומים נוספים.

ב. הוראת שעה

1. חישוב נפרד

בחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה) התשס"ד – 2004, נקבע תיקון חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (הוראת שעה) התשס"א – 2002, שעניינו חישוב נפרד לבני זוג.

על פי התיקון רשאי בן זוג שאינו בן זוג רשום לתבוע שייעשה חישוב נפרד על הכנסתו כאמור בסעיף 66(ה) לפקודה כשאינה עולה על 23,040 ₪ בשנת המס ובלבד שלא יחולו על הכנסתו הוראות סעיפים 38 ו-39 לפקודה.

בסעיף 66(ה) נקבעו התנאים בהם רשאי בן זוג שאינו רשום לתבוע חישוב נפרד.

ג. שלב הניכוי במקור

הוראות הניכוי במקור לחברי קיבוץ המפיקים הכנסה מחוץ לקיבוץ ולנישומים אחרים הזכאים לחישוב נפרד לא שונו, וחישוב נפרד יעשה בשלב השומה בלבד.

7. הפרשה לקופת גמל אישית לפיצויים

תקנה 19(ג) לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון מס' 4), התשס"ג – 2003, תוקנה ולפסקה (2) נוספה תוספת על פיה יראו תשלומי מעביד לקופת גמל אישית לפיצויים שהופרשו עבור עובדים מסוימים לפי הסכם קיבוצי ואשר אינם עולים על 2 1/3 מן המשכורת כמאושרים.

הוראות תקנה זו חלות על תשלומי מעביד לקופת גמל אישית לפיצויים בשל משכורת חודש מאי 2003 ואילך.

8. תיאום והצמדת נקודות זיכוי

בחוק המדיניות הכלכלית לשנת הכספים 2004 (תיקוני חקיקה), התשס"ד – 2004, נקבעה הוראת שעה לשנות המס 2005 עד 2008, על פיה נקודות זיכוי לפי סעיף 33א לפקודה לא יהיו צמודות למדד, אלא אם כן עלה המדד במועד כלשהו באחת משנות המס האמורות ב- 5% או יותר לעומת המדד הידוע ב- 1 לינואר 2004, שאז תתואם נקודות הזיכוי בשנה שלאחר השנה בה עלה המדד (שנת העדכון) מה- 1 לינואר 2004 עד ה- 1 לינואר בשנת העדכון.

סעיף 120ב(א) תוקן ונקודות הזיכוי לא יתואמו בשנים 2005 עד 2008.

9. מס שכר

צו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) (תיקון – הוראת שעה) התשס"ב – 2002 תוקן, בצו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) תיקון – הוראת שעה) (תיקון), התשס"ד – 2003, ותוקף הסעיף שהעלה את שיעור המס על מלכ"רים מ- 8.5% ל- 9% ועל מוסדות כספיים מ- 17% ל- 18% הוארך עד ליום 31.12.2004.

תוקף כללי מס הכנסה (נקודות זיכוי לתושב חוץ זכאי) (הוראת שעה), התשס"א - 2001 פג בסוף שנת המס 2002, והחל משנת המס 2003 אין לתת לעובדים תושבי חוץ נקודות זיכוי.

יחיד שהינו תושב ישראל הוגדר בסעיף 1 (המתוקן) לפקודה, כמי שמרכז חייו בישראל. מרכז החיים נבחן בין היתר בעזרת קשריו המשפחתיים והכלכליים של העובד, מקום ביתו הקבוע, מקום מגורי בני משפחתו, מקום עיסוקו הקבוע וכדומה.

לגבי מרבית העובדים הזרים השוהים בישראל, נוכחנו עפ"י מבחנים אלו כי מקום מרכז חייהם הוא מחוץ לישראל.

החזקה שנקבעה בסעיף א(2) להגדרת תושב ניתנת בדרך כלל לסתירה בשל נסיבותיהם האישיות של רוב העובדים הזרים אשר מעבירים את הכנסתם לחו"ל, מרכז חייהם בחו"ל, משפחותיהם נמצאות בחו"ל וגם מבחנים נוספים מעידים על כך שאינם תושבי ישראל.

חזקה נוספת הסותרת את היות העובדים הזרים תושבי ישראל, גם על דעת מעבידיהם, היא כי תשלומי הביטוח הלאומי בגינם נעשים על פי השיעור שנקבע לעובד זר, לא משולם עבורם מס בריאות ומשכרם לא מנוכים דמי הביטוח הלאומי ומס בריאות בשיעורים מקבילים לאלו של עובדים תושבי ישראל.

לכן חרף העובדה שהתקנות לקביעת סוגי היחידים לא נחתמו אנו רואים בעובדים הזרים תושבי חוץ, אלא אם כן הוכח לפקיד השומה אחרת.

11. התרת הוצאות שהיה לעובדים תושבי חוץ

לאור העיכובים שחלו בתיקון תקנות מס הכנסה (ניכוי הוצאות שהייה לתושבי חוץ) התשל"ט – 1979 יותרו לניכוי הוצאות שהייה על פי התקנות הנ"ל למומחים כהגדרתם באותן תקנות, כל עוד לא תתוקן חקיקת המשנה ובתנאים הבאים:

שהייתם והעסקתם בישראל מותרות על פי דין.

לא חלפו 12 חודשים מיום כניסתם לראשונה לישראל.

הוצאות שהייה לא עלו על מחצית שכרם ו/או על התקרה הנקובה בתקנות (270 ₪ ליממה).

הוצאות שהייה לא הועברו לזכותם או מי מטעמם לחו"ל בפטור ממס.

המעביד לא נתן לכלל עובדיו תושבי החוץ 2¼ נקודות זיכוי.

הוגשה לפקיד השומה בו מתנהל תיק המעביד רשימת עובדים תושבי חוץ להם הותרו הוצאות שהייה, הכוללת את שמם, פרטי דרכונם, ארץ מוצאם, תאריך כניסתם הראשונה לישראל, תאריך תחילת העסקתם, העתקי האישורים של שר העבודה והרווחה ואשרות משרד הפנים אשר הוטבעו בדרכונם.

12. טופס 0127 (אישור רפואי) לעניין סעיף 45 לפקודה:

תקנות מס הכנסה (זיכוי בעד נטול יכולת וזיכוי בעד החזקת קרוב במוסד) התשנ"ו – 1996 מחייבות צירוף טופס 127 לכל פנייה בדבר הכרת ילד כנטול יכולת.

הנחיה זו תקפה גם לגבי ילד לקוי למידה.

לטופס 0127 יש לצרף הפנייה של ועדת השמה לגן/בית ספר לחינוך מיוחד או לכיתה לחינוך מיוחד בבית ספר לחינוך רגיל או למסלול 07 (מכיתה ט' עד י"ב).

מגן הילדים עד כיתה ח' (כולל), יצורף גם אישור מהנהלת הגן/בית הספר בו הילד לומד בפועל, כי הגן/בית הספר/הכיתה הינו/הינה מסגרת לחינוך מיוחד, בהתאם להפניית ועדת ההשמה.

13. תיאום מס לעצמאי שיש לו הכנסה ממשכורת או קיצבה

עצמאי שיש לו הכנסה נוספת ממשכורת או קיצבה, המצהיר עליה בטופס 101, אינו נדרש לערוך תיאום מס בגין הכנסתו כעצמאי, וממשכורתו או קיצבתו ינוכה מס כאילו הייתה הכנסתו היחידה. תיאום מס נדרש כאשר לעצמאי שתי הכנסות או יותר שמקורן במשכורת או קיצבה.

14. תיאומי מס ע"י מייצגים

בימים הקרובים תפתח שאילתה IMAS, המשמשת לעריכת תיאומי מס, למייצגים. מייצגים לעניין זה הם רואי חשבון יועצי מס הרשאים לייצג נישומים עפ"י סעיף 236 לפקודה, הרשומים במירשם המייצגים, מחוברים למירשמי שע"מ והמדפסת בה מודפסים האישורים מחוברת ל-TPRN.

תיאומי מס ע"י מייצגים יוגבלו למי שהכנסתו ממשכורת נמוכה מ-144,000 ₪ בשנת המס.

תיאומי מס ע"י מייצגים יעשו רק עבור סוגי ההכנסה הבאים: משכורת, שכר דירקטורים, שרותים ונכסים, שכר סופרים, שכר מרצים, שכר אמנים, שרותי משרד, מורי דרך, ספורטאים (עצמאיים), שכר בוחנים וקיצבה.

מייצגים לא יטפלו בנישומים אשר פ"ש ערך עבורם תיאום מס קודם באותה שנת המס.

על המייצגים חלות מגבלות נוספות המפורטות בהוראת ביצוע אשר תופץ בהקדם.

האישורים שיוצאו ע"י המייצגים יכללו את שם המייצג, מספרו וחתימתו.

המעבידים מתבקשים לכבד אישורים אלה ולראות אותם כאילו הוצאו ע"י אגף מס הכנסה.

15. תשלומי עובדים לפנסיה תקציבית – זיכוי ממס

החל ממשכורת ינואר 2004 ינוכה משכר העובדים המבוטחים בפנסיה תקציבית 1% מהשכר לפנסיה לתשלום קצבה. ניכוי זה נקבע בחוק התכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג – 2003.

מעבידים שעובדיהם מבוטחים בפנסיה תקציבית יתנו זיכוי ממס בשיעור 35% מן הסכומים שנוכו בכפוף לתקרות הנקובות בסעיף 45 לפקודה ולהפקדות אחרות בגינן ניתן זיכוי מס.

גילום החזר הוצאות

לאור שאלות חוזרות ונשנות אנו מבהירים כי גילום החזר הוצאות, לרבות הוצאות רכב, הנו הוצאת שכר ועל כן חייבת במס מעסיקים, גם אם ההוצאה עצמה פטורה על פי חוק מס מעסיקים.

**נציבות מס הכנסה ומיסוי מקרקעין
המחלקה לניכויים ולמילות**